

به نام آن که جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی اتاق عمل

شناسنامه درس

شماره درس: ۵۱۴۳۴۱

عنوان درس: اصول و فنون عملکرد فرد سیار و اسکراب

نوع درس و تعداد واحد: تئوری، ۲ واحد

فراگیران (رشته، مقطع، ترم): دانشجویان کارشناسی اتاق عمل ترم ۱

نیمسال تحصیلی: اول ۱۴۰۵-۱۴۰۴

دروس پیش نیاز یا همزمان: ندارد

زمان کلاس: شنبه ها ۸-۱۰

مکان کلاس: طبق برنامه

مدرسین: دکتر لیلا اکبری، سرکارخانم کرمی و سرکارخانم مشتاقی

زمان حضور در دفتر کار: طبق برنامه پشت درب

مسئول درس: دکتر لیلا اکبری

تلفن تماس و ایمیل مسئول درس: ۳۷۹۲۷۵۱۰-۱ akbari@nm.mui.ac.ir

شرح درس:

در این درس دانشجویان با محیط فیزیکی اتاق عمل، اعضای تیم جراحی و وظایف فرد سیار و اسکراب در مراقبت از بیمار در مراحل قبل، حین و بعد از عمل جراحی آشنا خواهد شد. نحوه ی پذیرش بیمار، آمادگی های بیمار در اتاق عمل قبل از عمل و چگونگی انجام آنها را به صورت نظری می آموزد. هم چنین می آموزد که چگونه شرایط و محیط اتاق عمل را جهت رفع نیازهای بیمار آماده نموده و برای فعالیت در نقش سیار و اسکراب در اتاق عمل آماده می گردد.

اهداف کلی:

آشنایی با اصول و فنون عملکرد فرد سیار و اسکراب قبل، حین و بعد از عمل

اهداف رفتاری:

در پایان درس انتظار می رود دانشجویان قادر باشد:

- محیط فیزیکی اتاق عمل و قسمت های مختلف آن را بشناسد.
- لباس و آراستگی مناسب برای اطلاق عمل را بداند.

- لوازم محافظت شخصی در اتاق عمل را بشناسد.
- آماده کردن اتاق عمل قبل از ایجاد ناحیه استریل را توضیح دهد.
- وظایف فرد سیار را در ارزیابی و مراقبت از بیمار بیان نماید.
- پذیرش بیمار در اتاق عمل و موارد خاص (کودکان و سالمندان و ...) را شرح دهد.
- نحوه نقل و انتقال و پوزیشن دادن به بیمار تحت جراحی را بیان نماید.
- وظایف فرد سیار را در آماده کردن اتاق بیان کند.
- وظایف فرد سیار را پس از اسکراب شدن تیم جراحی بیان کند.
- وظایف فرد سیار را در حین انجام عمل جراحی بیان کند.
- تکنیک های کنترل ناحیه استریل را بیان کند.
- هدف از آماده نمودن پوست را بیان کند.
- لوازم مورد نیاز برای آماده نمودن پوست (پرپ) را بیان کند.
- انواع محلول و تکنیک ها ضد عفونی پوست بیمار را بیان کند.
- نحوه ی درپ کردن بیمار را شرح دهد.
- نمونه جراحی را تعریف کند.
- نحوه تهیه بافت های نمونه جراحی را توصیف نماید.
- انواع ظروف نمونه را مشخص کند.
- نحوه تهیه انواع نمونه ها ویژه را توصیف کند.
- روش های نگهداری نمونه را مشخص نموده و از هر یک مثال بزند.
- وظایف فرد سیار را پس از اتمام عمل جراحی توضیح دهد.
- اقدامات فرد اسکراب قبل از اسکراب جراحی را توضیح دهد.
- مراحل اسکراب نمودن دست را شرح دهد.
- روش های مختلف اسکراب دست ها را توضیح دهد.
- تکنیک های پوشیدن گان و دستکش توسط فرد اسکراب را بیان کند.
- نحوه ی پوشاندن گان و دستکش توسط فرد اسکراب به سایر اعضای تیم جراحی را شرح دهد.
- اصول و نحوه ی چیدمان میز ابزار جراحی را بدانند.
- نحوه رد و بدل کردن وسایل مختلف استریل رو میز جراحی با جراح را نشان دهد.
- جزئیات فرآیند شمارش ابزار ها، گازها، سوزن ها و سایر موارد را توضیح دهد.
- انواع نخ های جراحی و تکنیک های بخیه را نام برده و آن ها را توصیف کند.
- انواع هموستاز و راههای پیشگیری از خونریزی را توضیح دهد.
- تکنیک های روتین مراقبت بعد از عمل جراحی را شرح دهد.
- مهارت های ارتباطی در اتاق عمل (ارتباط با بیمار، جراح و همکاران اتاق عمل) را بشناسد.
- اصول ایمنی در اتاق عمل را (ایمنی تیم جراحی و ایمنی بیمار) شرح دهد.

روش تدریس:

این واحد نظری با استفاده از روش های سخنرانی، پخش فیلم و عکس، بحث گروهی و پرسش و پاسخ تدریس خواهد شد.

ابزار مورد نیاز تدریس:

ویدئو پروژکتور، مایک و وایت بورد از ملزومات تدریس این واحد درسی می باشند.

وظایف فراگیران:

- حضور به موقع در کلاس های حضوری، مشارکت فعال در بحث ها، پرسش و پاسخ و تعامل سازنده با استاد و هم کلاسی ها
- شرکت در کوئیز ها و آزمون های میان ترم و پایان ترم

قوانین و مقررات کلاس:

- ✓ آئین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان طبق شیوه نامه اجرایی موجود در سایت دانشکده پرستاری، قسمت معاونت آموزشی، اداره خدمات آموزشی، آئین نامه پوشش حرفه ای رعایت گردد.
- ✓ رعایت اصول اخلاق اسلامی، حرفه ای و حضور به موقع در کلاس ها الزامی است. (مواردی از قبیل: تأخیر در حضور در کلاس، ترک کلاس و عدم بازگشت به کلاس، صحبت کردن، ایجاد اختلال در نظم کلاس باعث اخراج دانشجو از کلاس شده و متناسب با مورد برخورد صورت خواهد گرفت. این قوانین شامل کلاس های آنلاین هم می شود.
- ✓ بر اساس مصوبه آئین نامه آموزشی نحوه برخورد با غیبت دانشجویان در کلاس به شرح زیر است:
(الف) غیبت در جلسات درس تا سقف مشخص شده در آئین نامه ی آموزشی مربوطه در صورتی مجاز خواهد بود و مشمول کسر نمره نخواهد شد که با ارائه مدارک مستند و گواهی معتبر و تایید شده و با تشخیص مدیر گروه مربوطه مجاز شناخته شود.
(ب) نحوه برخورد با غیبت غیر موجه دانشجو در کلاس درس در سقف کمتر از $\frac{4}{17}$ (چهار هفدهم) بشرح زیر می باشد:

- یک جلسه غیبت غیرموجه قابل بخشش

- دو جلسه غیبت غیرموجه کسر ۱ نمره

- سه جلسه غیبت غیرموجه کسر ۲ نمره

- چهار جلسه غیبت غیرموجه کسر ۴ نمره

(ج) در خصوص نحوه برخورد با تعطیلی کلاس (غیر مجاز) که به صورت گروهی انجام می شود به ازای هر جلسه استاد می تواند تا سقف ۲ نمره کسر نماید.

بدیهی است غیبت بیش از حد مجاز (۴/۱۷) منجر به نمره صفر در درس خواهد بود و در صورت مجاز بودن غیبتها با ارائه مستندات و اخذ موافقت شورای آموزشی دانشکده، موجب حذف درس خواهد شد.

✓ ارائه پیشنهادات جهت اصلاح و پیشبرد اهداف آموزشی

✓ در صورت تمایل دانشجویان می توانند با راهنمایی مدرس هر گونه فعالیت جانبی (یافتن مقالات تحقیقاتی یا موردی در Internet مربوط به مباحث درسی و ترجمه آنها و...) انجام دهند. در صورت فعالیت اضافی دانشجو در کلاس به نمره کل اضافه می شود. زمان تحویل این فعالیت ها حداکثر تا پایان آخرین جلسه کلاس می باشد.

✓ در صورت هر گونه تغییر در برنامه ی زمان بندی و یا موضوع محتوای تدریس، توسط مسئول درس از طریق نماینده اطلاع رسانی صورت خواهد پذیرفت.

شیوه ارزشیابی:

ردیف	عنوان ارزشیابی	نمره از ۲۰
(۱)	حضور فعال در کلاس های حضوری	۲
(۲)	آزمون میان ترم	۸
(۳)	آزمون پایان ترم	۱۰

منابع اصلی و محتوا های ضروری یادگیری:

- دکتر احمد قدمی، اشکان کریمی، اسماعیل کاوی، علی قره زاده، سعید امینی، فرخنده اسعدی، پگاه عباسیان، فوزیه حموله طهماسبی، تکنولوژی جراحی: اصول و عملکرد، ترجمه کتاب اصول اتاق عمل کوچر فولر، انتشارات کنکاش، ۱۴۰۰
- ساداتی لیلا، گلچینی احسان، اصول و عملکرد فرد سیار و اسکراب، تهران، نشر جامعه نگر ۱۴۰۳.

منابع پیشنهادی برای مطالعه بیشتر:

- *Nancymarie Phillips, Anita Hornacky. Berry & Kohn's Operating Room Technique, 14e 14th Edition (2020). copyright by Mosby an imprint Elsevier Inc. ISBN-13: 978-0323709149, ISBN-10: 0323709149*
- *Association of Surgical Technologists. Surgical Technology for the Surgical Technologist: A Positive Care Approach 5th Edition. (2020) Delmar CENGAGE learning Publishers. ISBN-13: 978-1305956414, ISBN-10: 9781305956414*
- *Jane C. Rothrock. Alexander's Care of the Patient in Surgery, 15e 15th Edition (2019). copyright by Mosby an imprint Elsevier Inc. ISBN-13: 978-0323089425. ISBN-10: 0323089425*

جدول زمان بندی کلاس

عنوان درس: اصول و فنون عملکرد فرد سیار و اسکراب

شماره درس: ۵۱۴۳۴۱

نیمسال تمصیلی و سال: اول ۱۴۰۴-۱۴۰۵

رشته تمصیلی و ترم: کارشناسی اتاق عمل ترم ۱

زمان کلاس: شنبه ها ۸-۱۰

استاد درس: دکتر اکبری، خانم مشتاقی و خانم کرمی

ردیف	تاریخ	عنوان جلسه	آمادگی لازم قبل از شروع کلاس	مدرس
۱	۱۴۰۴/۶/۲۹	معرفی درس و آشنایی با محیط فیزیکی اتاق عمل	طبق طرح درس	دکتر اکبری
۲	۱۴۰۴/۷/۵	پذیرش بیمار و آمادگی های قبل از عمل		خانم کرمی
۳	۱۴۰۴/۷/۱۲	آشنایی با وظایف فرد سیار قبل، حین و بعد از عمل		خانم مشتاقی
۴	۱۴۰۴/۷/۱۹	آشنایی با وظایف فرد اسکراب قبل، حین و بعد از عمل		دکتر اکبری
۵	۱۴۰۴/۷/۲۶	روش های اسکراب دست ها برای جراحی		خانم مشتاقی
۶	۱۴۰۴/۸/۳	پوشیدن گان و دستکش		دکتر اکبری
۷	۱۴۰۴/۸/۱۰	آشنایی با انواع پوزیشن های جراحی		خانم کرمی
۸	۱۴۰۴/۸/۱۷	آماده سازی پوست، پرپ اولیه و ثانویه		خانم مشتاقی
۹	۱۴۰۴/۸/۲۴	انواع درپ		دکتر اکبری
۱۰	۱۴۰۴/۹/۱	چیدمان میز جراحی، اجرای تکنیکهای حین عمل: رد و بدل کردن وسایل جراحی		خانم کرمی
۱۱	۱۴۰۴/۹/۸	انواع بخیه ها و نخ های جراحی		دکتر اکبری
۱۲	۱۴۰۴/۹/۱۵	مراقبت از نمونه های جراحی		خانم کرمی
۱۳	۱۴۰۴/۹/۲۲	انواع روش های هموستاز		خانم مشتاقی
۱۴	۱۴۰۴/۹/۲۹	روتین های بعد از عمل، پانسمان زخم و مراقبت از درن، شمارش گازها و...		خانم کرمی
۱۵	۱۴۰۴/۱۰/۶	ارتباط در اتاق عمل		خانم مشتاقی
۱۶	۱۴۰۴/۱۰/۱۳	ایمنی در اتاق عمل		دکتر اکبری
۱۷	۱۴۰۴/۱۰/۲۰	مرور مباحث گذشته و رفع اشکال		دکتر اکبری

تاریخ امتحان میاترم و پایان ترم: بر اساس تقویم آموزش

لینک کلاس مجازی: <https://meet.mui.ac.ir/rwsxwyme8b4y/>